

дошкольного віксту. Методическе поособіе для востітателіе і психологів дошкольнх учрежденіе. – СПб.: Речь; М.: Сфера, 2011. – 61с.

5. Саковіч Н. А. Технологія ігр в песок. Ігр на мосту. – СПб.: Речь, 2008. – 176 с.

6. Эль Г. Н. Чоловек, іграючіе в песок. Дінамічна песочна терапія. – СПб.: Речь, 2010. – 2008.

ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИТКОМ МОВЛЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ПІСОЧНОЇ АНІМАЦІЇ

*Дичок Т. П.
викладач*

*Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини*

Відатний український педагог В. О. Сухомлінський зазначав, що «Витоки здібностей і обдарувань дітей – на кінчиках їх пальців. Від пальців, образно кажучи, ідуть найтонші нитки – струмки, які живлять джерела творчої думки та фантазії.» [1]

Існує декілька впливів на емоційний стан дітей засобами мистецтва, найбільш прийнятним, у роботі з дошкільниками, є малювання, і як один із напрямків – арт-терапія. Її особливість в тому, що практично кожна дитина бере участь в арт-терапевтичній роботі, котра не вимагає від неї яких-небудь здібностей до образотворчої діяльності чи художніх навичок.

Арт-терапевтична робота в більшості випадків викликає у дітей позитивні емоції, припускає атмосферу довіри, терпимості й уваги до внутрішнього світу дитини, допомагає перебороти апатію і безініціативність, сформувати більш активну життєву позицію. Малювання в дошкільному віці – це творчий акт, що дозволяє людині відчувати самого себе, висловити свої думки і почуття, звільнитися від конфліктів і сильних переживань, розвинути емпатію, висловлювати мрії і надії. Це не тільки відображення у свідомості навколишнього і соціальної дійсності, але і її моделювання, вираження ставлення до неї. Малювання розвиває чуттєво-рухову координацію. Його достоїнство полягає в тому, що воно вимагає узгодженого участі багатьох психічних функцій. Малювання виступає як спосіб досягнення своїх можливостей і навколишньої дійсності, як спосіб моделювання взаємовідносин і вираження різного роду емоцій, у тому числі негативних або негати́вних.[5]

Малювання піском – це унікальний вид мистецтва, що об'єднує в гру корисні заняття та виховні для дітей моменти. Мистецтво пісочної анімації прекрасне тим, що тут немає переможців і переможених, солістів, оскільки у процесі творчості дитина розкривається, пізнає себе та оточуючий світ, що допомагає стати їй більш відкритою та комунікабельною.

Пісочна анімація чи техніка порошку (англ. Sand animation, Powder animation) – це напрям образотворчого мистецтва, а також технологія створення анімаційних сюжетів. [4]

З'явилася пісочна анімація завдяки канадському режисерові-мультіплікатору Керолін Ліф, саме вона перша придумала мультфільми, створені за допомогою нанесення фарби на скло, а потім почала використовувати і пісок. Потреба возитися з піском закладена в нас на підсвідомому рівні. У пісочної анімації картини створюються з сипкого матеріалу, який тонкими шарами наноситься на скло і з допомогою діапроектора або світлової дошки зображення передається на екран. На таких заняттях діти знайомляться з властивостями різних сипучих матеріалів. Малювання піском доступне і корисне всім дітям. На відміну від звичайного малювання, пісочна анімація припускає роботу одночасно обома руками. Це сприяє розвитку взаємозв'язку між півкулями головного мозку. [2]

Необхідно підкреслити, що під час малювання піском діти використовують обидві руки:

- права рука відповідає за розвиток активності, раціональності, мисленнєвих і аналітичних здібностей, інтелекту, концентрації, стимулює розвиток логічних, свідомих, аналітичних операцій, а також розвиває абстрактне мислення;

- ліва рука відповідає за розвиток сприйняття, відчуття, інтуїцію, емоційність, мрійливість, образне мислення.

Це дуже важливо, так як є два способи сприйняття інформації: інтелектуально-логічний та емоційно-цілісний, що активізують процеси отримання тілом сенсорних відчуттів та активізують інтелектуальну сторону. Обидва ці аспекти повинні

гармонійно розвиватися у дитині, що має проблеми з мовленням. І саме пісок стимулює цей розвиток. [2]

Метод малювання піском відрізняється від інших методів образотворчої діяльності простотою маніпуляцій, можливістю створення нових форм, короткочасністю існування створюваних образів. Такий вид творчості дозволяє дітям з загальним недорозвитком мовлення перебороти почуття страху, відійшовши від предметного уявлення і зображення традиційними матеріалами, відобразити в малюнку почуття та емоції, дає свободу, вселяє впевненість у власних силах. Володіючи технікою анімації піском, дитина отримує можливість вибору, що забезпечує творчий характер дитячої продуктивної діяльності. Для педагога це ще один спосіб розвитку творчості дітей із загальним недорозвитком мовлення. Пісочна ігротерапія, що проводиться під час занять, має значення для підтримання психічного здоров'я, розвитку пізнавальних інтересів, впливає на становлення особистості дитини, формує гуманне ставлення до людей та світу. У процесі навчальних занять вдосконалюється дрібна моторика рук, координація та пластика. Пісочна анімація – це сильний стимул творчого розвитку дитини.[3]

Кожне заняття пісочною анімацією - подорож у казку. Тому ці заняття розвивають не тільки дрібну моторику і фантазію, але і мову дітей. Оволодівши основами пісочної анімації, діти починають самі придумувати і оживляти казкові сюжети. Починати вивчати пісочну анімацію необхідно з ознайомлення з

основами малюнка і композиції, основними художніми прийомами прийомми малювання піском. Діти вільно підходять до столика з піском і замальовують казки власного виробництва, деякі пишуть букви, хтось цифри, тобто те, що їм хочеться на даний момент Використання арт-терапії в розвивальній роботі з дітьми дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення дозволяє глибше зрозуміти внутрішній стан дитини, допомагає відреагувати на негативні переживання і зняти виниклу психоемоційна напруга (наприклад, агресію, тривожність, сором'язливість).

Отже, пісочна анімація забезпечує формування творчих здібностей, а також розвиток спостережливості, відчуття масштабу, форм та пропорцій, художньообразного сприйняття побаченого та його творчого відображення. Сприяє вихованню формування естетичного смаку; популяризації нетрадиційного, інноваційного мистецтва; вихованню товарищескості та навиків роботи у команді, гуманності, доброзичливості, поваги до інших у процесі спільної діяльності.

Література:

1. Ветлугина Н. А. Художественное творчество и ребёнок : монография / под ред. Н. А. Ветлугиной. – М. : Педагогика, 1972. – 366 с
2. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д. Практикум по песочной терапии. / Т. Д. Зинкевич-Евстигнеева, Т. М. Грабенко/ – СПб.: «Речь», 2002. – 224 с.

3. Мариелла Зейц. «Пишемо і малюємо на піску. Настільна пісочниця» (адаптований переклад з англійської) – Москва. ІНТ, 2010р.
4. «Пісочна анімація розвиває й оздоровлює» Режим доступу http://dnz-olenka.at.ua/load/poradi_specialistiv/logoped/pisochna_animacij_a/19-1-0-11
5. Федій О.А. Естетотерапія. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури – 2007. 256 с.

ПІСКОВА ТЕРАПІЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ

Залізник А. М.

*кандидат педагогічних наук, доцент
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини*

В нинішніх умовах система освіти спрямована на формування творчої, мислячої особистості, яка в майбутньому зможе продуктивно розв'язувати нагальні проблеми сучасності. Саме тому у Національній доктрині розвитку освіти України, державній національній програмі «Освіта» (Україна ХХІ століття), Концепції національного виховання, інших нормативно-правових документах з проблем освіти та виховання підростаючого покоління серед головних пріоритетів державної